

prima instanță: E. Lavciuc

dosarul nr. 3rh-41/18

instanța de apel: S. Procopciuc, A. Garbuz, E. Grumeza

instanța de recurs: A. Cobăneanu, D. Mardari, L. Gafton

ÎNCHEIERE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale
„Colerai - Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspectoratului
Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești cu privire la contestarea actului administrativ
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018 prin care
a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat

constată:

La 1 septembrie 2015, SC „Colerai - Com” SRL, reprezentată de avocatul
Vasile Foltea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului
Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 21 iunie 2015, inspectorii din cadrul
Direcției control fiscal a Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești, prin
metoda verificării operative, au efectuat un control fiscal la sediul SC „Colerai -
Com” SRL amplasat în piața din or. Șoldănești, în rezultatul căruia s-a stabilit că
întreprinderea ar desfășura activitate în domeniul comerțului cărnii în lipsa
autorizației, documentelor de proveniență a mărfurilor supuse comercializării -
carnea de porcină în cantitate de 30 kg, precum și în lipsa mașinii de casă și
control cu memorie fiscală și fără Registrul mașinii casei și control, în rezultatul
căruia a fost întocmit actul de control nr. 1-725296.

Susține că la aceeași dată, în privința administratorului SC „Colerai - Com”
SRL, Raisa Colesnic a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție,
seria MF nr. 065922, prin care i-a fost aplicată amendă contravențională în mărime
de 4000 lei.

Indică că în baza actului de control enunțat supra, Inspectoratul Fiscal de
Stat pe r-nul Șoldănești, în temeiul art. 253 alin. (1) și art. 254 alin. (1) Cod fiscal,
a emis decizia nr. 513-c din 16 iulie 2015, prin care i-a fost aplicată sancțiune
fiscală sub formă de amendă în mărime de 5000 lei pentru comercializarea

mărfurilor ce nu dispun de documente de proveniență și în mărime de 7000 lei pentru desfășurarea activității fără de a dispune de mașină de casă și control, în total 12000 lei.

Menționează că la 22 iulie 2015 a depus la Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești contestația nr. 4792, solicitând anularea actului de control nr. 1-725296 din 21 iunie 2015, procesului-verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 065922 din 21 iunie 2015 și deciziei nr. 513-c din 16 iulie 2015, însă, nu s-a soldat cu careva rezultat.

Consideră că actul de control nr. 1-725296 din 21 iunie 2015 și decizia nr. 513-c din 16 iulie 2015 emise de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-ul Șoldănești sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece faptele expuse în acestea nu corespund realității.

La momentul contorului fiscal din 21 iunie 2015, carnea de porcină a fost comercializată pe teritoriul pieței din or. Șoldănești de către Raisa Colesnic, în calitate de persoană fizică și nu în calitate de administrator al SC „Colerais - Com” SRL, crescută în gospodăria ei proprie, în scop de consum familial, fapt ce se confirmă prin mai multe acte.

Relevă că la momentul controlului fiscal din 21 iunie 2015, Raisa Colesnic a dat explicații și a informat inspectorii fiscali despre faptele expuse supra, cu prezentarea înscrisurilor respective.

Mai mult, chiar în procesul-verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 065922 din 21 iunie 2015, Raisa Colesnic, manifestându-și dezacordul vis-a-vis de acesta, a indicat că carnea de porc comercializată este a ei proprie, crescută în gospodăria sa, cu scop de consum familial, pentru care dispune de certificate corespunzătoare.

Reiterează că porcul sacrificat, cu numărul crotaliei MD3002361482, nu s-a aflat la balanța SC „Colerais - Com” SRL, precum și SC „Colerais - Com” SRL nu a contribuit cu nimic în procesul creșterii acestuia și nici nu au fost utilizate resursele financiare ale întreprinderii, iar pe teigheaua din piață la momentul realizării cărnii de porcină nu se aflau ecusoanele ori alți indici care ar indica că anume SC „Colerais - Com” SRL își promovează ori comercializează marfa dată.

Pe lângă aceasta, cantitatea cărnii depistate de către inspectorii fiscali la momentul controlului din 21 iunie 2015, era de doar 30 kg, fapt ce demonstrează că aceasta este o restanță din carcasa porcinei cu greutatea de 110 kg, pentru care a fost eliberat certificatul sanitar-veterinar seria SP nr. 0186947 din 19 iunie 2015.

Mai notează că la momentul emiterii deciziei nr. 513-c din 16 iulie 2015 Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-ul Șoldănești nu dispunea de careva dovezi prin care s-ar confirma faptul că carnea de porcină a fost importată sau achiziționată de către SC „Colerais-Com” SRL de la alți agenți economici ori de la alte persoane fizice sau că certificatul sanitar-veterinar seria SP nr. 0186947 din 19 iunie 2015 ori formularul de decalare evenimente seria S nr. 0000319798, conțin date neveridice.

În acest context susține că la 21 iunie 2015, SC „Colerais - Com” SRL nu a comercializat în piața or. Șoldănești careva produse ori mărfuri, respectiv nu poate fi subiect al faptei prevăzute de art. 254 alin. (1) Cod fiscal, prin urmare, agentul constatatator a admis o eroare de fapt la constatarea circumstanțelor care au

importanță pentru soluționarea justă a cauzei, stabilind incorect subiectul pretinselor încălcări prejudiciabile reglementate de art. 253 și 254 Cod fiscal.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 274 Cod fiscal, art. 3, 5 lit. a), 7 alin. (1), 16, 17 alin. (1) lit. a), 19, 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ, art. 277-278 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, anularea actului de control nr. 1-725296 din 21 iunie 2015 și a deciziei nr. 513-c din 16 iulie 2015, emise de Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Șoldănești din 27 iunie 2016 a fost admisă parțial acțiunea.

A fost anulat actul de control nr. 1-725296 din 21 iunie 2015 și decizia nr. 513-c din 16 iulie 2015, emise de Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești, în privința SC „Colerais - Com” SRL, ca fiind emise contrar prevederilor legii.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 octombrie 2016 a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești, casată integral hotărârea Judecătorei Șoldănești din 27 iunie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017 a fost admis recursul declarat de SC „Colerais - Com” SRL, casată integral decizia Curții de Apel Bălți din 20 octombrie 2016, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 mai 2017 a fost înlocuit pârâtul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești cu succesorul său în drepturi Serviciul Fiscal de Stat.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 august 2017 a fost admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, casată integral hotărârea Judecătorei Șoldănești din 27 iunie 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost anulat actul de control nr. 1-725296 din 21 iunie 2015 și decizia nr. 513-c din 16 iulie 2015, emise de Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Șoldănești, în privința SC „Colerais - Com” SRL.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018 a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

La 5 aprilie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de revizuire a încheierii Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018 și emiterea unei decizii, prin care să fie respinsă acțiunea ca tardivă.

În motivarea cererii de revizuire a invocat că instanța de recurs a dat o apreciere arbitrară probelor prezentate de Serviciul Fiscal de Stat, care au dus la soluționarea greșită a pricinii, or, recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Menționează că Raisa Colesnic, administrator al SC „Colerais - Com” SRL, depunând cererea de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ la 1 septembrie 2015, a omis termenul de contestare a actelor administrative, precum și modul de contestare a acestora, deoarece nu a respectat procedura prealabilă, prevăzută de art. 269 alin. (1) Cod fiscal, dar le-a contestat direct în instanța de judecată.

Afirmă că contestația depusă de Raisa Colesnic la 22 iulie 2015, prin care a solicitat instanței de judecată anularea concomitent a procesului - verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 065922 din 21 iunie 2015, a actului de control nr. 1-725296 din 21 iunie 2015 și deciziei nr. 513-c din 16 iulie 2015, nu poate fi reținută ca cerere prealabilă, deoarece potrivit cerinței Raisei Colesnic aceasta a fost expediată spre examinare după competență în instanța de judecată, fiind înregistrată ca contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție.

Remarcă că organul fiscal nu s-a pronunțat asupra acestei contestații și nu a dat răspuns la cele invocate de Raisa Colesnic, administrator al SC „Colerais - Com” SRL.

Evidențiază că reprezentantul SC „Colerais - Com” SRL, avocatul Vasile Foltea depunând cererea de chemare în judecată tardiv, nu a solicitat repunerea în termen, conform art. 116 CPC, iar instanța de judecată nu a emis nicio încheiere de repunere în termen.

La fel, susține că instanțele de judecată au omis să se pronunțe asupra faptului că cererea a fost depusă de Raisa Colesnic, care este o persoană fizică și la caz, nu este subiect cu drept de sesizare, precum și asupra faptului că cererea de chemare în judecată este semnată de o persoană neîmputernicită.

Concluzionează că termenul de adresare în instanța de judecată cu cerere de anulare a actului administrativ a expirat la 23 august 2015, când organul fiscal urma să examineze contestația, însă intimata a depus cererea abia la 1 septembrie 2015, deci, cu omiterea termenului de prescripție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuentul Serviciul Fiscal de Stat, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, a invocat că instanța de recurs, care a declarat ca fiind inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, a dat o apreciere arbitrară probelor prezentate de Serviciul Fiscal de Stat, care au dus la soluționarea greșită a pricinii, or, recursul declarat se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au

fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării încheierii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce încheierea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, indică asupra unor circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării încheierii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Așadar, ca o condiție obligatorie de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării încheierii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea încheierii. Faptele noi apărute după darea încheierii pot servi temei de adresare cu o nouă cerere în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element indispensabil al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de Serviciul Fiscal de Stat, în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or revizuentul nu a invocat careva circumstanțe noi ale cauzei, care i-au devenit cunoscute după pronunțarea încheierii revizuirea căreia se solicită, condiție însă care este direct impusă prin lege, dar invocă împrejurări ce țin de fondul cauzei.

Or, argumentele revizuentului din cererea de revizuire sunt analogice celor invocate și în cererea de recurs declarată împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 august 2017, care au fost apreciate de completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în cadrul examinării chestiunii privind admisibilitatea recursului și emiterii încheierii din 10 ianuarie 2018.

Situația dată impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri sau încheieri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a încheierii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea,

legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul Serviciul Fiscal de Stat în cererea de revizuire nu a invocat niciun temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea încheierii.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Colerai - Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Șoldănești cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton